

Sydsamisk ordlista för kulturminnen

Svenska	Norska	Sydsamiska (singular/plural)
Bengrop	Beingrop	Måaroe(a)krogke/ Måaroe(a)krogkh ¹
Bengömma	Beingjemme	Jårtesie ² (Se även <i>Måaroe(a)våarhkoe</i>)
Bengömma	Beingjemme	Måaroe(a)våarhkoe/ Måaroe(a)våarhkoeh ³ (Se även <i>Jårtesie</i>)
Berghäll som man kan söka skydd under	Steinblokk med heller	Gierkielihpie/ Gierkielihpieh (Se även <i>Lahtagierkie</i> , <i>Lihphgierkieh</i> , <i>Lihpie</i>)
Björk där man band vajorna under mjölkning	Bjørk hvor en bandt simlene under melking ⁴	Gaadtesåekie/ Gaadtesåekieh
Björngrav	Bjørnegrav	Biessengaelmie/ Biessengaelmieh ⁵ (Se även <i>Duvriengaelmie</i>)
Björngrav	Bjørnegrav	Duvriengaelmie/ Duvriengaelmieh (Se även <i>Biessengaelmie</i>)
Bogran	Bogran	Årromegoese/ Årromegoesh ⁶ (Se även <i>Framhte</i> , <i>Goesemaadtege</i> , <i>Lahtagoese</i> , <i>Laanoegoese</i>)
Boplats/viste	Boplass	Orresje/ Orresjh (Se även <i>Veasoe</i> , <i>Årroehsijjie</i> , <i>Årromesijjie</i>)
Boplats/viste	Boplass	Årroehsijjie/ Årroehsijjieh (Se även <i>Orresje</i> , <i>Veasoe</i> , <i>Årromesijjie</i>)
Boplats/viste	Boplass	Årromesijjie/ Årromesijjieh (Se även <i>Orresje</i> , <i>Veasoe</i> , <i>Årroehsijjie</i>)
Bro	Bru	Pruvvie/ Pruvvieh (Se även <i>Syölmedahke</i>)

Bro (liten)	Bru av mindre størrelse (bekk-terskel)	Syölmedahke/ Syölmedahkh ⁷ (Se även <i>Pruvvie</i>)
Brunn	Brønn	Prutnie/ Prutnieh (Se även <i>Tjaetsie-prutnie</i>)
Brunn	Brønn	Tjaetsie-prutnie/ Tjaetsie-prutnieh (Se även <i>Prutnie</i>)
Båthus	Naust	Naevstie/ Naevstieh (Se även <i>Vinhtsegåetie</i>)
Båthus	Naust	Vinhtsegåetie/ Vinhtsegåetieh (Se även <i>Naevstie</i>)
Båtlänning	Båstø	Sielkedahke/ Sielkedahkh (Se även <i>Sielkestahke</i>)
Båtlänning	Båstø	Sielkestahke/ Sielkestahkh (Se även <i>Sielkedahke</i>)
Dike	Grøft, dike	Dijjtje/ Dijtjh (Se även <i>Grööfta</i> , <i>Krööpte</i> , <i>Veajhta</i>)
Dike	Grøft, dike	Grööfta/ Grööftah ⁸ (Se även <i>Dijjtje</i> , <i>Krööpte</i> , <i>Veajhta</i>)
Dike	Grøft, dike	Krööpte/ Krööpth (Se även <i>Dijjtje</i> , <i>Grööfta</i> , <i>Veajhta</i>)
Dike	Grøft, dike	Veajhta/ Veajhtah (Se även <i>Dijjtje</i> , <i>Grööfta</i> , <i>Krööpte</i>)
Dvärgran	Dverggran ⁹	Framhte/ Framhth (Lohkh aaj <i>Goesemaadtege</i> , <i>Lahtagoese</i> , <i>Laanoegoese</i> , <i>Årromegoese</i>)
Flatmarksgrav	Flatmarksgrav	Gaelmie jalkadahkesne/ Gaelmieh jalkadahkesne
Flyttled	Flytteveg	Jåhtadahke/ Jåhtadahkh
Flyttväg	Flytteveg	Rihrehke/ Rihrehkh
Fyndplats	Funnsted	Gaavnemesijjie/

		Gaavnemesijjeh
Fångstarm (styrarm för ren)	Fangarm til reingjerde	Boere/ Boerh (Se även <i>Boerove</i> , <i>Båårestahke</i> , <i>Giedtienbåaroe</i> , <i>Giedtiensåaja</i>)
Fångstarm (styrarm för ren)	Fangarm til reingjerde	Boerove/ Boerovh (Se även <i>Boere</i> , <i>Båårestahke</i> , <i>Giedtienbåaroe</i> , <i>Giedtiensåaja</i>)
Fångstarm (styrarm för ren)	Fangarm til reingjerde	Båårestahke/ Båårestahkh (Se även <i>Boere</i> , <i>Boerove</i> , <i>Giedtienbåaroe</i> , <i>Giedtiensåaja</i>)
Fångstarm (styrarm för ren)	Fangarm til reingjerde	Giedtienbåaroe/ Giedtienbåaroeh (Se även <i>Boere</i> , <i>Boerove</i> , <i>Båårestahke</i> , <i>Giedtiensåaja</i>)
Fångstarm (styrarm för ren)	Fangarm til reingjerde	Giedtiensåaja/ Giedtiensåajah (Se även <i>Boere</i> , <i>Boerove</i> , <i>Båårestahke</i> , <i>Giedtienbåaroe</i>)
Fångstgrop	Fangstgrop	Gedtie-gropte ¹⁰ (Se även <i>Sarvenkråave</i> , <i>Sarvon</i> <i>gråvoh</i> , <i>Vijremekrogke</i> , <i>Vijremesvaalke</i> , <i>Vupme</i>)
Fångstgrop	Fangstgrop	Vijremekrogke/ Vijremekrogkh ¹¹ (Se även <i>Gedtie-gropte</i> , <i>Sarvenkråave</i> , <i>Sarvon</i> <i>gråvoh</i> , <i>Vijremesvaalke</i> , <i>Vupme</i>)
Fångstgrop	Fangstgrop	Vijremesvaalke/ Vijremesvaalkh (Se även <i>Gedtie-gropte</i> , <i>Sarvenkråave</i> , <i>Sarvon</i> <i>gråvoh</i> , <i>Vijremekrogke</i> , <i>Vupme</i>)
Fångstgrop	Fangstgrop	Vupme ¹² (Se även <i>Gedtie-gropte</i> , <i>Sarvenkråave</i> , <i>Sarvon</i> <i>gråvoh</i> , <i>Vijremekrogke</i> , <i>Vijremesvaalke</i>)
"[...] älggropar [...]"	"[...] älggropar [...]"	Sarvon gråvoh ¹³ (Se även <i>Gedtie-gropte</i> , <i>Sarvenkråave</i> , <i>Vijremekrogke</i> , <i>Vijremesvaalke</i> , <i>Vupme</i>)
Fångstgrop för älg	Fangstgrop for elg	Sarvenkråave/ Sarvenkråavh ¹⁴ (Se även <i>Gedtie-gropte</i> , <i>Sarvon</i> <i>gråvoh</i> , <i>Vijremekrogke</i> ,

<i>Vijremesvaalke, Vupme)</i>		
Fäbod	Seter	Feabpore/ Feabporh (Se även <i>Sieterere</i>)
Fäbod	Seter	Sieterere/ Sieterh (Se även <i>Feabpore</i>)
Förrådsåta utan <i>aernie</i> (hård)	Oppbevaringsgamme uten <i>aernie</i> (ildsted)	Råafa/ Råafah ¹⁵ (Se även <i>Råafoe(a)</i> , <i>Råafoebuvrie</i>)
Förrådsställning	Förrådsstilling	Sijhtie/ Sijhtieh
Förvaringsplats	Oppbevaringssted	Vuarhka/ Vuarhkah (Se även <i>Våarhkoe</i>)
Förvaringsplats	Oppbevaringssted	Våarhkoe/ Våarhkoeh (Se även <i>Vuarhka</i>)
Förvaringsplats för nät	Forvaringsplass for garn	Viermievåarhkoe/ Viermievåarhkoeh ¹⁶
Gammal renvall	Gammel reingjerdeplass	Giedtaevjie/ Giedtaevjeh (Se även <i>Giedtieaevjie</i> , <i>Giedtieaevtie</i>)
Gammal renvall	Gammel reingjerdeplass	Giedtieaevjie/ Giedtieaevjeh (Se även <i>Giedtaevjie</i> , <i>Giedtieaevtie</i>)
Gammal renvall	Gammel reingjerdeplass	Giedtieaevtie/ Giedtieaevtieh ¹⁷ (Se även <i>Giedtaevjie</i> , <i>Giedtieaevjie</i>)
Getkåta	Geitgamme	Gaajhtsegåetie/ Gaajhtsegåetieh (Se även <i>Tjiejhtegåetie</i>)
Getkåta	Geitgamme	Tjiejhtegåetie/Tjiejhtegåetieh (Se även <i>Gaajhtsegåetie</i>)
Gethus	Geitfjøs	Gaajhtsefievsie/ Gaajhtsefievsieh
Gran man kan bo under	Grantre for å bu under	Goesemaadtege/ Goesemaadtegh ¹⁸ (Se även <i>Framhte</i> , <i>Laanoegoese</i> , <i>Lahtagoese</i> , <i>Årromegoese</i>)
Gran man kan bo under	Grantre for å bu under	Laanoegoese/ Laanoegoesh ¹⁹ (Se även <i>Framhte</i> , <i>Goesemaadtege</i> , <i>Lahtagoese</i> ,

		<i>Årromegoese)</i>
Gran med tätt grenverk som man kan bo/sova under	Lodden gran som en kan bo/sova under	Lahtagoese/ Lahtagoesh ²⁰ (Lohkh aaj <i>Framhte</i> , <i>Goesemaadtege</i> , <i>Laanoegoese</i> , <i>Årromegoese</i>)
Grav (särskilt i förbindelse med kyrkogård)	Grav (særlig i forbindelse med kirkegård)	Kroephte/ Kroepth (Se även <i>Gaelmie</i>)
Grav i naturen	Utmarksgrav	Gaelmie/ Gaelmieh (Se även <i>Kroephte</i>)
Grav under en berghäll	Grav under en berghelle	Lihpiegaelmie/ Lihpiegaelmieh ²¹
Gravplats (särskilt i förbindelse med kyrkogård)	Gravplass (særlig i forbindelse med kirkegård)	Kroepthesijjie/ Kroepthesijjeh (Se även <i>Gaelmiesijjie</i>)
Gravplats i naturen ²²	Gravplass i utmark ²³	Gaelmiesijjie/ Gaelmiesijjeh (Se även <i>Kroepthesijjie</i>)
Grop ²⁴	Grop	Krobpe/ Krobph (Se även <i>Krogke</i>)
Grop ²⁵	Grop	Krogke/ Krogkh (Se även <i>Krobpe</i>)
Gränsmarkering	Grensemarkering	Raastestiegle/ Raastestieglh (Se även <i>Raastetsiegle</i>)
Gränsmarkering	Grensemarkering	Raastetsiegle/ Raastetsieglh (Se även <i>Raastestiegle</i>)
Gärde på näs/udde	Gjerdetange	Giedtienjuana/ Giedtienjuanah
Gärdeholme	Gjerdeholme	Giedtiesååle/ Giedtiesåålh
Hornhög	Hornhaug	Tjåerviehåajje/ Tjåerviehåajjh ²⁶ (Se även <i>Tjåervietjåanghcoe</i> , <i>Tjåervievåarhkoe</i>)
Hornlagringsplats	Hornlagringsplass	Tjåervievåarhkoe/ Tjåervievåarhkoeh ²⁷ (Se även <i>Tjåervietjåanghcoe</i> , <i>Tjåerviehåajje</i>)
Hornsamling	Hornsamling	Tjåervietjåanghcoe/ Tjåervietjåanghkoeh (Se även <i>Tjåerviehåajje</i> , <i>Tjåervievåarhkoe</i>)
Hus	Hus	Ståapoe(a)/ Ståapoe(a)h

Husgrund	Husplass	Ståapoesijje/ Ståapoesijieh ²⁸
Hällmålning	Hellemaling	Spaenjeguvvie/ Spaenjeguvvieh ²⁹
Hällristning	Helleristning	Spaenjetjaalege/ Spaenjetjaalegh ³⁰
Härbre ³¹ (förrådsbod)	Bur	Buvrie/ Buvrieh
Härd	Ildsted	Aernie/ Aernieh
Järnslag	Jernslag	Ruevtieskaarhte
Kallkälla	Kilde, oppkomme	Gaaltije/ Gaaltijh
Klippöverhäng	Overhengende berghelle ³²	Lihpie/ Lihpieh (Se även <i>Gierkielihpie</i> , <i>Lahtagierkie</i> , <i>Lihphgierkieh</i>)
Klippöverhäng eller hålrum mellan stenar (som man kan gå in i)	Heller, løs stein som henger utover og danner en <i>lihpie</i> som man kan gå inn i	Aallije/ Aallijh ³³
Klykstångskåta	Kløftstangsgamme	Tsegkiegåetie/ Tsegkiegåetieh (Se även <i>Derhviegåetie</i> , <i>Gåetie</i> , <i>Kåavagåetie</i> , <i>Låavthgåetie</i>)
Kokgrop	Kokegrop	Voessjemekrogke/ Voessjemekrogkh ³⁴
Kolmila	Kullmile	Mæjla/ Mæjlah
Kolningsgrop	Kullgrop	Tjirrekrogke/ Tjirrekrogkh ³⁵
Kvarn	Kvern	Goerne/ Goernh (Se även <i>Goernegåetie</i>)
Kvarnhus	Kvernhus	Goernegåetie/ Goernegåetieh (Se även <i>Goerne</i>)
Kåta	Gamme	Gåetie/ Gåetieh (Se även <i>Derhviegåetie</i> , <i>Kåavagåetie</i> , <i>Låavthgåetie</i> , <i>Tsegkiegåetie</i>)
Kåta i förfall	Gamme i forfall	Slaamoegåetie/ Slaamoegåetieh ³⁶
Kåta med förgång	Gamme med forgang	Kåavagåetieh/ Kåavagåetieh (Se även <i>Derhviegåetie</i> , <i>Gåetie</i> ,

		<i>Låavthgåetie, Tsegkiegåetie)</i>
Kåtalämning	Forfalt gamme	Slaameldhgåetie/ Slaameldhgåetieh ³⁷ (Se även <i>Slaamemegåetie</i>)
Kåtalämning	Forfalt gamme	Slaamemegåetie/ Slaamemegåetieh ³⁸ (Se även <i>Slaameldhgåetie</i>)
Kåtatomt	Gammetuft (der selve gamma har stått/står)	Gåetierigkie/ Gåetierigkieh ³⁹ (Se även <i>Gåetiesijjie, Gööthsijjie, Kåte-rike</i>)
Kåtatomt	Gammetuft/ gammeplass	Gåetiesijjie/ Gåetiesijjeh (Se även <i>Gåetierigkie, Gööthsijjie, Kåte-rike</i>)
Kåtatomter	Gammetufter	Gööthsijjie (Se även <i>Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Kåte-rike</i>)
”[...] gamla, förfädernas kåtatomter i skogen [...]”	”[...] gamla, förfädernas kåtatomter i skogen [...]”	Kåte-rike ⁴⁰ (Se även <i>Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Gööthsijjie</i>)
Ladugård	Fjøs	Fievsie/ Fievsieh
Lekplats för barn	Lekplass for barn	Stååkedimmiesijjie/ Stååkedimmiesijjeh ⁴¹
Marknadsplats	Markedsplass	Sjeltie/ Sjeltieh
Minnesmärke	Minnesmerke	Mojhtese/ Mojhtesh
Mjölkgrop, matförvarings- grop	Melkegrop, kjøttgjemme	Boerne/ Boernh
Mjölkningsnäs/-udde	Melketange	Buhtjemenjuana/ Buhtjemenjuanah ⁴²
Myrkälla (stor)	Myrkilde (stor)	Aajege/ Aajegh
Myrtjärn	Myrtjern	Pronte/ Pronth
Nybygge, småbruk	Nybygg, småbruk	Spidtje/ Spidjtj
Nävertäkt	Neverflekings-sted	Biessienjelleme-sijjie/ Biessienjelleme-sijjeh ⁴³
Offergrop	Offergrop	Sjieleboerne/ Sjieleboernh ⁴⁴

Offerplats	Offerplass	Sjïelesijjie/ Sjïelesijjïeh ⁴⁵ (Se även <i>Vero</i>)
Offerplats	Offerplass	Vero ⁴⁶ (Se även <i>Sjïelesijjie</i>)
Offerplats	Offerplass	Virosadje ⁴⁷
Offersten	Offerstein	Sjïelegierkie/ Sjïelegierkïeh ⁴⁸ (Se även <i>Verogerke</i>)
Offersten	Offerstein	Verogerke ⁴⁹ (Se även <i>Sjïelegierkie</i>)
Plats där förrådsbod stått	Burplass	Buvriesijjie/ Buvriesijjïeh
Plats med tradition	Tradisjonelt sted	Aerpievuekien sijjie/ Aerpievuekien sijjïeh ⁵⁰
Rengärda	Reingjerde	Giedtie/ Giedtïeh
Renoffer	Reinoffer	Tseegkuve/ Tseegkuvh ⁵¹
Renoffer	Reinoffer	Tsikku ⁵²
Renofferplats	Reinofferplass	Tseegkuvesijjie/ Tseegkuvesijjïeh ⁵³
Renskiljningsgärde	Reinskillingsgjerde	Raarkhoegiedtie/ Raarkhoegiedtïeh
Ristning	Ristning	Tjaalege/ Tjaalegh
Röjningsröse	Rydningrøys	Röönjemeraåjse/ Röönjemeraåjsh
Rökeld (för att hålla insekter borta från renen)	Røykild (for å holde insekter borte fra reinen)	Soevestahke/ Soevestahkh ⁵⁴ (Se även <i>Soevesdahke</i>)
Rökmila	Røykmile	Soevesdahke/ Soevesdahkh ⁵⁵ (Se även <i>Soevestahke</i>)
Rök	Røykovn	Soevesthvuebnie/ Soevesthvuebniëh ⁵⁶ (Se även <i>Gierkievuebnie</i>)
Rösning	Varde (retningsmerke) ⁵⁷	Vaartije/ Vaartijh (Se även <i>Dållevaartije</i>)
Samlingsplats (för människor)	Samlingsplass (for mennesker)	Tjåanghkoesijjie/ Tjåanghkoesijjïeh ⁵⁸

Sejte	Seide	Siejtie/ Siejtieh ⁵⁹
Simplats för renflocken över älv el. vatten	Svømmested for reinflocken over elv el. vann	Voejedahke/ Voejedahkh (Se även <i>Voejehtahke</i>)
Simplats för renflocken över älv el. vatten	Svømmested for reinflocken over elv el. vann	Voejehtahke/ Voejehtahkh (Se även <i>Voejedahke</i>)
Skohötäkt	Sennegrassted	Suejnetjuahpa/ Suejnetjuahpah (Se även <i>Suejnetjåahpoe</i>)
Skohötäkt	Sennegrassted	Suejnetjåahpoe/ Suejnetjåahpoe (Se även <i>Suejnetjuahpa</i>)
Skåre/ jaktvärn	Bogastelle	Tjiekemesijjie vijrijasse/ Tjiekemesijjeh vijrijasse ⁶⁰
Slaggförekost	Slaggforekost	Govneskaarhtegaavnoe/ Govneskaarhtegaavnoeh (Se även <i>Skaarhtegaavnoe</i>)
Slaggförekost	Slaggforekost	Skaarhtegaavnoe (Se även <i>Govneskaarhtegaavnoe</i>)
Stalotomt	Stallotuft	Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetierigkieh ⁶¹ (Se även <i>Jeahnaj gåetiesijjie</i> , <i>Maadtoen orresje</i> , <i>Staloej</i> <i>gåetierigkie</i> , <i>Staloej</i> <i>gåetiesijjie</i> , <i>Staloesijjie</i>)
Stalotomt	Stallotuft	Jeahnaj gåetiesijjie/ Jeahnaj gåetiesijjeh ⁶² (Se även <i>Jeahnaj gåetierigkie</i> , <i>Maadtoen orresje</i> , <i>Staloej</i> <i>gåetierigkie</i> , <i>Staloej</i> <i>gåetiesijjie</i> , <i>Staloesijjie</i>)
Stalotomt	Stallotuft	Maadtoen orresje/ Maadtoen orresjh ⁶³ (Se även <i>Jeahnaj gåetierigkie</i> , <i>Jeahnaj gåetiesijjie</i> , <i>Staloej</i> <i>gåetierigkie</i> , <i>Staloej</i> <i>gåetiesijjie</i> , <i>Staloesijjie</i>)

Stalotomt	Stallotuft	Staaloej gåetierigkie/ Staaloej gåetierigkieh ⁶⁴ (Se även <i>Jeahnaj gåetierigkie</i> , <i>Jeahnaj gåetiesijjie</i> , <i>Maadtoen orresje</i> , <i>Staaloej gåetiesijjie</i> , <i>Staaloesijjie</i>)
Stalotomt	Stallotuft	Staaloej gåetiesijjie/ Staaloej gåetiesijjeh ⁶⁵ (Se även <i>Jeahnaj gåetierigkie</i> , <i>Jeahnaj gåetiesijjie</i> , <i>Maadtoen orresje</i> , <i>Staaloej gåetierigkie</i> , <i>Staaloesijjie</i>)
Stalotomt	Stallotuft	Staaloesijjie/ Staaloesijjeh ⁶⁶ (Se även <i>Jeahnaj gåetierigkie</i> , <i>Jeahnaj gåetiesijjie</i> , <i>Maadtoen orresje</i> , <i>Staaloej gåetierigkie</i> , <i>Staaloej gåetiesijjie</i>)
Stenblock med klippöverhäng	Steinblokk med heller	Lihphgierkieh (Se även <i>Gierkielihpie</i> , <i>Lahtagierkie</i> , <i>Lihpie</i>)
Stenbrott/täkt	Steinbrudd	Gierkiespealhcoe/ Gierkiespealhcoe
Stenfyllt grop eller grop övertäckt med sten i mark/ bergskreva för att förhindra att ren trampade ned i den	Steinfyllt grop eller grop överdekket med sten i bakken/ bergrevne for å forhindre at rein trampet ned i den	Gierkiedievhteme jienemehaevtie/-svalke / Gierkiedievhteme jienemehaevtieh/-svalkh
Stenring	Steinlagt ring	Gierkiegievlie/ Gierkiegievlieh
Stenröse ⁶⁷	Steinrøys ⁶⁸	Neblie/ Neblieh (Se även <i>Rååjse</i>)
Stenröse ⁶⁹	Steinrøys ⁷⁰	Rååjse/ Rååjsh (Se även <i>Neblie</i>)
Stenugn	Steinovn	Gierkievuebnie/ Gierkievuebnieh (Se även <i>Soevesthvuebnie</i>)
Stig	Sti	Baalka/Baalkah
Stor sten/stenblock som det är plats till att sova och/eller bo under	Stor stein/steinblokk som det er plass til og sove og/eller bo under	Lahtagierkie/ Lahtagierkieh ⁷¹ (Se även <i>Gierkielihpie</i> , <i>Lihphgierkieh</i> , <i>Lihpie</i>)

Tjärdal	Tjæremile	Derviemæjla/ Derviemæjlah (Se även <i>Derviemijle</i>)
Tjärdal	Tjæremile	Derviemijle/ Derviemijlh (Se även <i>Derviemæjla</i>)
Torvkåta	Torvgamme	Derhviegåetie/ Derhviegåetieh (Se även <i>Gåetie</i> , <i>Kåavagåetie</i> , <i>Låavthgåetie</i> , <i>Tsegkiegåetie</i>)
Tältkåta	Teltgamme	Låavthgåetie/ Låavthgåetieh (Se även <i>Derhviegåetie</i> , <i>Gåetie</i> , <i>Kåavagåetie</i> , <i>Tsegkiegåetie</i>)
Tältkåtaplats	Teltgammeplass	Låavthgåetiesijjie/ Låavthgåetiesijjeh (Se även <i>Låavthsijjie</i>)
Tältkåtaplats	Teltgammeplass	Låavthsijjie/ Låavthsijjeh (Se även <i>Låavthgåetiesijjie</i>)
Uppehållsplats (för människor)	Oppholdssted (for mennesker)	Veasoe/ Veasoe (Se även <i>Orresje</i> , <i>Årroehsijjie</i> , <i>Årromesijjie</i>)
Vadplats	Vadested	Gaaloe/ Gaaloeh (Se även <i>Gaaloeh</i>)
Vadplats	Vadested	Gaaloeh/ Gaalovh (Se även <i>Gaaloe</i>)
Vargeld i tjärtall	Vargeld i furugadd	Nuvhlie/ Nuvhlieh ⁷²
Vilobacke för ren	Hvilebakke for rein	Lovvebahke/ Lovvebahkh (Se även <i>Lovvesjimmiepluevie</i>)
Viloplatz för ren på myr	Hvileplass for rein på myr	Lovvesjimmiepluevie/ Lovvesjimmieplueviah ⁷³ (Se även <i>Lovvebahke</i>)
Vindskydd	Gapahuk	Liephbielie/ Liephbielieh
Vårdkase	Ildvarde (varslingssystem) ⁷⁴	Dållevaartije/ Dållevaartijh ⁷⁵ (Se även <i>Vaartije</i>)
Vägmarkering	Veimerke	Stiegle/ Stieglh (Se även <i>Tsiegle</i>)
Vägmarkering	Veimerke	Tsiegle/ Tsieglh (Se även <i>Stiegle</i>)
Öppen byggnad på stolpar	Åpent skur på stolper med	Råafoe(a)/ Råafoe(a)h ⁷⁶

med tak och golv (till att förvara diverse)	tak og golv (til å oppbevare diverse)	(Se även <i>Råafa, Råafoebuvrie</i>)
Öppen byggnad på stolpar med tak och golv (till att förvara diverse)	Åpent skur på stolper med tak og golv (til å oppbevare diverse)	Råafoebuvrie/ Råafoebuvrieh ⁷⁷ (Se även <i>Råafa, Råafoe(a)</i>)
Övrigt	Annet	Jeatjah

¹ Ordet finns inte i Bergsland, Knut & Mattsson Magga, Lajla. 1993. *Åarjelsaemien-daaroen baakoegærja, Sydsamisk-norsk ordbok*. 2. upplag. Idut 2007. Jonar Thomasson beskriver en *måaroe(a)krogke* som en "grubb, fordypning i bakken, hvor bein ble kastet ned i og steinet ner (eller gravd ned i?)". Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. Vid ett personligt möte och enligt muntlig uppgift från Jonar Thomasson blev benen blev nergrävda dels för att hundar och rovdjur inte skulle komma åt dem och dels för att ha ordning och reda runt omkring sig. Se även fotnot till *Jártesie*.

² Bäckman, Louise & Kjellström, Rolf, (red.), *Kristoffer Sjulssons minnen*. Nordiska museet, 1979, 60. *Jártesie* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). I flera studier antas bengömmans förekomst bero på önskan av att få eller behålla renlycka, men den kan även ha en mer sakral betydelse och vara en form av hedrande av renen. Begreppet renlycka kan variera från område till område, men gemensamt handlar det om att ha vördnad för renen, hur renhjorden förvaltas samt att det sker på bästa sätt. De renskötare som det går bra för i samband med renskötsel kan till exempel beskrivas som att de har *renlycka*. För att läsa mer om olika typer av bendepositioner se exempelvis Mebius, Hans. *Bissie: studier i samisk religionshistoria*. 2 uppl. Östersund: Jengel, 2007, 139-140. Det står även att läsa mer om förhållandet mellan bendepositioner och renlycka i Andersen, Oddmund. Bone deposits and reindeer luck. *Iskos 17. Recent perspectives on Sámi archaeology in Fennoscandia and North-West Russia*. Proceedings of the First International Conference on Sámi Archaeology, Rovaniemi, 19-22 October 2006. Helsinki: 2009, 7-9, 11-15.

En artikel som finns på internet och berör renskötsel och bengömmor är Andersen, Oddmund. Reindeer-herding cultures in northern Nordland, Norway: *Methods for documenting traces of reindeer herders in the landscape and for dating reindeer-herding activities*. Quaternary International: 2010, 3,6-7, 10-11. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1040618210003733> (Hämtad 2011-04-13).

Läs mer om "Hantering av måltidsben i ett långtidsperspektiv" i Ljungdahl, Ewa. Arkeologi & árbediehtu. *Árbediehtu: samiskt kulturarv och traditionell kunskap*. Nordin-Jonsson, Åsa, (red.), Sametinget, Kiruna & Centrum för biologisk mångfald, Uppsala. CBM:s skriftserie nr 43. Uppsala: 2010, 125-126.

³ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴ "Bjørk hvor en bandt simlene under melking" (*gaadtesåekie*) är en översättning av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "gaadte-såekie – bjørk til tjoring".

⁵ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. *Biessengaelmie* betyder "det heliga djurets grav" på grund av att björnen var/är helig i det samiska samhället. Mebius, *Bissie: studier i samisk religionshistoria*, 96-97. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶ *Árromegoese* är en gran som någon har bott in under. Fjellheim, Sverre, Jåma, Paul & Mjaatvedt, Svein. *Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger*. Sørsamisk kulturminneregistrering, rapport nr 1. 1987, 168. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁷ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. En *syölmedahke* kan till exempel bestå av en eller flera stockar som läggs över bäcken. Huvudsaken är att man tar sig över bäcken. Sørsamisk språkkonsulent i Snåsa kommune Bull Jonassen, Ellen och två samiska traditionsbärare Thomasson, Jonar och Westerfjell, Nils Arvid; arbetsgruppmöte i Trones 2011-04-13. Detta ord finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁸ Inlämnat av Westerfjell, Nils Arvid; sydsamisk traditionsbärare, Namsskogan, Nord-Trøndelag. Ordet har varit med i ordlistan från ordlistans början (2009). Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁹ En *framhte* (dvärggran) kan liksom en *laanoegoese* eller en *lahtagoese* användas till att bo eller vila in under. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "framhte – dverggran (tørr eller frisk); grankjerr til fjells; krypende dvergbjørk". Mattsson Magga, Lajla. *Norsk-sydsamisk ordbok Daaroen-åarjelsaemien baakoegærja*. Idut 2009; "gran – goese [...]; småvokst gran (tørr eller frisk) framhte [...]". Fjellheim, Jåma & Mjaatvedt, *Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger*, 168; "Framhte = Forkrøplet gran".

¹⁰ Marek, Václav. *Samene i Susendalen*. Hattfjelldal kommune 1992, 214-215. *Gedtie-gropte* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi.

¹¹ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

¹² Marek, *Samene i Susendalen*, 214-215. *Vupme* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi.

¹³ Drake, Sigrid. *Västerbottenslapparna under förra hälften av 1800-talet*. Umeå: Två förläggare bokförlag, Facsimileupplaga, 1979, 6. "Sarvon gråvoh, älggröpar, funnos å få ställen i fjällskogen (D. Å. 154); å remmor [sandåsar], 3 å 4 alnar djupa; i dem funnos inga spjut; överlagda med tunna bräder, såsom spjälör, varå lades mossa, jämnt som marken (Å 47)." *Sarvon gråvoh* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi. Observera att det samiska ordet står i plural. Drake hänvisar ordets bruksområde till Dorotea socken och Åsele lappmark.

¹⁴ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Troligtvis ursprungligen från Vilhelmina eller Frostviken, se fotnot till *Sarvon gråvoh*. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

¹⁵ Jonar Thomasson beskriver *råafa* som en "avlang oppbevaringsgamme uten *aernie* [ildsted (red. anm.)] og *riehpene* [røykhull (red. anm.)]". Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. Se *råafœ(a)* och *råafœ-buvrie* för att se Bergsland & Mattsson Maggas (2007) beskrivningar.

¹⁶ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

¹⁷ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "giedtie-aevtie – sydlig (ord, variant el. betydning)".

¹⁸ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "goese-maadtege – rotenden av gran". Uttrycket "goese-maadtegisnie åereme" används ibland för att beskriva att någon sovit vid rotänden av en gran. Underförstått kan det handla om en *laanoegoese*, en gran som har ett visst utseende och är därav lämplig att bo in under (se nästa fotnot angående *laanoegoese*). I Snåsaområdet kan *laanoegoese* vara mer känt som en 'lurugran' eller en 'bustgran'.

¹⁹ I Snåsaområdet kan det vara känt som en 'lurugran' eller en 'bustgran'. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "laanoegoese – gran med store grener som man kunne bo under".

²⁰ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland och Mattsson Magga (2007).

²¹ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

²² Svenska Riksantikvarieämbetet (RAÄ). Informationssystemet för fornminnen – lista med lämningstyper och antikvarisk praxis. Version 3.4.

http://www.raa.se/cms/showdocument/documents/extern_webbplats/2007/augusti/varia2007_7.pdf (Hämtad 2011-02-07). Lämningstypen *gaelmiesijjie* syftar till att det ligger fler än en människa begravd där. Till skillnad från RAÄs listas (2011-01-18) 'gravfält' behöver det inte vara minst fem förhistoriska gravanläggningar med ett inbördes avstånd av högst 20 meter (jmf med NIKUs avstånd, se ovan). Med lämningstypen *gaelmiesijjie*- 'gravplats' avser vi även att det kan ingå gravar från historisk tid.

²³ Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Fornminneregisterets nomenklaturliste.

http://www.niku.no/fornminne/liste_ref.htm (Hämtad 2011-01-18). Lämningstypen *gaelmiesijjie* syftar till att det ligger fler än en människa begravd där. Till skillnad från NIKUs nomenklaturlistes (2011-01-18) 'gravfelt' behöver det inte vara fler än fem gravhögar/gravrösen med ett inbördes avstånd på under 50 meter (jmf med RAÄs avstånd, se nedan). Med lämningstypen *gaelmiesijjie*- 'gravplass' avser vi att det kan ingå gravar från både förhistorisk och historisk tid.

²⁴ 'Boplatzgrop' enligt RAÄ (2011-02-07).

²⁵ Ibid.

²⁶ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

²⁷ "Tjåervievåarhkoe – Sted der horn av rovdysrevet rein har blitt steinet ned og bortgjemt". Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

²⁸ Fjellheim, Jåma & Mjaatvedt, *Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger*, 168. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

²⁹ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³⁰ Ibid.

³¹ 'Härbre' är även känd som 'häbbre' i norra Sverige. Svenska Wikipedia.

<http://sv.wikipedia.org/wiki/H%C3%A4rbre> (Hämtad 2011-06-15).

³² Den norska översättningen 'overhengende berghelle' är inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "lihpie – heller, bergheller, jf. *aallije*".

³³ Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). Tillägg av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. En alternativ norsk översättning till Bergsland & Mattsson Maggas (2007) beskrivning av *aallije* kan vara "Aallije – Rom mellom store steinblokker som har løsnet fra berg, eller rom i fjell, som har sprukket." Under våren 2011 har det förekommit tre träffar med en arbetsgrupp bestående av Snåsa kommuns sydsamiska språkkonsulent Ellen Bull Jonassen, de två sydsamiska traditionsbärarna Jonar Thomasson och Nils Arvid Westerfjell och projektmedarbetare Mariana Olofsson representerande *Saemieh Saepmesne – I det samiska rummet*. Grunden till träffarna är att de tre först nämnda vid olika tillfällen (allt i från ordlistans uppkomst till senare tid) har blivit kontaktade och rådfrågade om ord på kulturminnen. Detta ledde emellanåt till olika svar på samma frågor och ofta till dubbelarbete i försöket med att få ihop en kvalitetssäkrad sydsamisk ordlista för kulturminnen. Vid ett sådant tillfälle togs det bland annat upp vad som är skillnaden mellan en *lihpie* ('klippöverhäng' som vi har skrivit i denna ordlista) och en *aallije* ("heller, løs stein som henger utover og danner en *lihpie* som man kan gå inn i", Bergsland & Mattsson Magga, 2. uppl. Idut 1993). Kort sammanfattat går åsikterna i sår om vilket av orden som används vid respektive tillfälle. I ett område kan en *lihpie* benämnas som en *aallije*, medan det i ett annat område är större skillnader i begreppen och vad som är vad. I det första tillfället förklarades det med att oberoende av om det är ett klippöverhäng eller ett hålrum mellan stora stenblock är begreppet *aallije* synonymt med att det är en beboelig plats för människor. Vid det tillfället verkar det inte läggas någon större åtskillnad i *exakt hur* platsen ser ut (jmf. med tidigare beskrivning av *aallije* och *lihpie*). Exempel på gemensamma användningsområden för *aallijh* och *lihpieh* verkar åtminstone vara att de kan användas som (tillfälliga) boplatser, skydd mot väder och vind, förvaringsplatser m.m. Med tanke på att sydsamiskt område täcker ett stort geografiskt område finns det sannolikt fortsatt fler olika lokala varianter eller betydelser för *aallije* och *lihpie*. Det som är skrivet här är endast två-tre varianter. I denna ordlistas förklaring av vad *aallije* är, har vi i första hand valt att utgå från den norska översättningen som återfinns i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³⁴ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³⁵ Ibid.

³⁶ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³⁷ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³⁸ Ibid.

³⁹ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Han hänvisar till bruk av ordet efter sin far. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). Ordet finns också att läsa i Manker, Ernst, *Fångstgropar och stalotomter. Kulturlämningar från lappsk fortid*. Uppsala, 1960, 233. Manker hänvisar till Torkel Tomasson, Vilhelmina.

⁴⁰ Drake, *Västerbottenslapparna under förra hälften av 1800-talet*, 93. *Kåte-rike* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi. Drake hänvisar ordets bruksområde till Dorotea socken och Åsele lappmark.

⁴¹ Litteraturtips. Jåma, Albert. Spor etter barnekulturen. *Åarjel-saemieh – Samer i sør*. Årbok nr. 7. Sigbjørn Dunfjeld (red). Snåsa: Saemien Sijte 2001, 61-70.

⁴² Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴³ Ibid.

⁴⁴ I samband med en föreläsning i Røyrvik 2010-07-07 gav Ole Nordfjell en muntlig uppgift om *sjieleboerne* (en så kallad 'offergröp') och vid samma tillfälle bekräftade Jonar Thomasson ordet. Mottagare av ordet var fil. Mag. i arkeologi Erik Norberg. Under en kulturminneregistrering till fjälls 2011-06-21 blev Nordfjell ombedd av Mariana Olofsson att berätta om *sjieleboerne* medan det blev inspelat med diktafon. Han kommer inte ihåg exakt vem det är som har berättat för honom om *sjieleboerne* eller när det skedde, men det var något som han hade hört berättats om när han var yngre. I samband med *sjieleboerne* offrade de hela renar. När han frågade dem om hur de gjorde dessa *sjieleboerne* fick han förklaringen att de gjorde en ganska djup grop och lade sten runt så det blev en ganska stor ovalformad stenring. Vid en fråga till Nordfjell om han hade hört om *varför* de gjorde [grävde (red. anm.)] *sjieleboerne* så svarade han att det gjorde han nog, men de som berättade om det, det är väl kanske så pass gammalt att de visste väl kanske inte riktigt. Han minns inte att han fick någon god eller exakt förklaring på det, men som han förstod det så lade de hela renkroppen ned där och att litegrann av hornen stack upp när de hade lagt över jord eller sten eller vad de nu använde. Nordfjell, Ole; pensionerad renskötare, Trones, Nord-Trøndelag. Ljudupptagning 2011-06-21.

Sjieleboerne avser vanligtvis offrande av ren som grävs ner i kanten av en myr som ett offer till dödsjuden Rota i syfte att få eller behålla renlycka och välgång. Tillagt av fil. Mag i arkeologi Erik Norberg. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴⁵ Mebius, Hans. *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*. Östersund, 2008, 71-72.

Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴⁶ Bäckman & Kjellström, (red.), *Kristoffer Sjulssons minnen*, 63. *Vero* följer källans stavning och inte nuvarande sydsamisk ortografi. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴⁷ Tomasson, Torkel. *Några sägner, seder och bruk, upptecknade efter lapparna i Åsele- och Lycksele lappmark samt Herjedalen sommaren 1917*. Lindin, Leif & Rydving, Håkan, (red.). Uppsala, 1988, 57-58. Tomassons informant var Nils Andersson Vinka från Kullen, södra Storfjäll i Tärna socken och uppteckningen skedde den 28 juli 1917.

⁴⁸ Mebius, *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*, 71-72. Enligt Mebius är *tseegkuve* en privat offerplats och *sjielebijie* en allmän offerplats. Mebius, *Bissie: studier i samisk religionshistoria*, 152.

⁴⁹ Bäckman & Kjellström, (red.), *Kristoffer Sjulssons minnen*, 64. *Verogerke* följer källans stavning och inte nuvarande sydsamisk ortografi. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵⁰ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵¹ Mebius, *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*, 71-72. Enligt Mebius är *tseegkuve* en privat offerplats och *sjielebijie* en allmän offerplats. Mebius, *Bissie: Studier i samisk religionshistoria*, 150. Ordet finns också i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵² Mebius, *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*, 71-72. Tomasson, *Några sägner, seder och bruk, upptecknade efter lapparna i Åsele- och Lycksele lappmark samt Herjedalen sommaren 1917*, 57-58. Tomasson menade att ordet *tsikku* inte användes i Tärna. Se även fotnot till *virosadje*. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵³ Mebius, *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*, 71-72. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵⁴ *Soevestahke* användes också i syftet att göra renen tam. Med rökens hjälp blev renen mer van människan. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "soeves, soevese – rauke (ild som en har lagt torv og einer på for at det skal ryke svært, mot myggen)". Drake, *Västerbottenslapparna under förra hälften av 1800-talet*, 41. Drake har ett avsnitt i kapitel IV. Renarnas vård som benämns för "E. Rökeldar göras som skydd mot insekter" och informationen tillhör Dorotea socken och Åsele lappmark.

⁵⁵ Jåma, Spor etter barnekulturen. *Åarjel-saemieh – Samer i sør*. Årbok nr. 7, 68.

⁵⁶ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵⁷ I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) är betydelsen av 'varde' detsamma som ett varslingsystem och motsvarigheten i RAÄs lista blir 'vårdkase'. För att NIKUs 'varde' inte ska förväxlas med 'varde' i samma mening som RAÄs 'rösning' så särskiljs de med de samiska orde *Dållevaartije* (varde, varslingsystem) och *Vaartije* (varde, retningsystem). NIKUs beskrivning av 'røys' passar bättre i hop med RAÄs beskrivning av 'rösning'. NIKU (2011-01-18): 'Røys' – "Steinrøys av ubestemmelig karakter som ikke med sikkerhet kan avskrives som kulturminne. Det kan være naturdannelse, sammenkastet rydningsstein av uviss dato, grensemerke og, tilfeldig steinansamling etc." RAÄ (2011-02-07): 'Rösning' – "En eller flera stenar uppresta eller upplagda stenar som

kan ha fungerat som riktmärke eller liknande”. I NIKUs nomenklaturliste är ’vete’ en annan variant av ’varde’ i betydelsen av ett varslingsystem.

⁵⁸ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵⁹ Mattsson Magga, *Norsk-sydsamisk ordbok Daaroen-åarjelsaemien baakoegærja*.

⁶⁰ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶¹ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Han hänvisar till bruk av ordet efter sin far. Ordet finns också att läsa i Manker, *Fångstgropar och stalotomter. Kulturlämningar från lapsk forntid*, 233. Manker hänvisar till Torkel Tomasson, Vilhelmina.

⁶² Ibid.

⁶³ Inlämnat av Westerfjell, Nils Arvid; sydsamisk traditionsbärare, Namsskogan, Nord-Trøndelag. Ordet har varit med i ordlistan från ordlistans början (2009). Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁴ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. *Staaloej gåetierigkie* är ursprungligen från Vilhelmina. Manker, *Fångstgropar och stalotomter*, 239. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁵ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. *Staaloej gåetiesijie* är ursprungligen från Frostviken. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁶ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). *Staaloesijie* kom in i ordlistan genom Snåsa kommunes sydsamiska språkkonsulent Ellen Bull Jonassen som ett tillägg till *maadtoen orresje* (se slutnot 63). Därefter blev det inlämnat fler ord för stalotomt tillhörande från Vilhelmina- och Frostvikenområdet (se slutnoterna 61-62, 64-65).

⁶⁷ I RAÄs lista (2011-02-07) syftar ’röse’ till en grav vilket kan vara fallet, men behöver inte att vara det. *Neblie/rååjse* – ’stenröse’ kan även passa in under RAÄs beskrivning av ’rösning’ (se *vaartije* – ’varde (retningsmerke)’/’rösning’).

⁶⁸ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) översätts *rååjse* till ’steinrøys, varde’. I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) överensstämmer inte beskrivningen av ’varde’ med det som avses med ’røys’ i denna ordlista. Vi väljer att utgå från NIKUs ’røys’ och RAÄs beskrivningar av ’röse’ och ’rösning’. För att läsa mer om ’varde’, se *dållevaartije* – ’ildvarde (varslingsssystem)’/’vårdkase’ och *vaartije* – ’varde (retningsmerke)’/’rösning’.

⁶⁹ I RAÄs lista (2011-02-07) syftar ’röse’ till en grav vilket kan vara fallet, men behöver inte att vara det. *Neblie/rååjse* – ’stenröse’ kan även passa in under RAÄs beskrivning av ’rösning’ (se *vaartije* – ’varde (retningsmerke)’/’rösning’).

⁷⁰ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) översätts *rååjse* till ’steinrøys, varde’. I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) överensstämmer inte beskrivningen av ’varde’ med det som avses med ’røys’ i denna ordlista. Vi väljer att utgå från NIKUs ’røys’ och RAÄs beskrivningar av ’röse’ och ’rösning’. För att läsa mer om ’varde’, se *dållevaartije* – ’ildvarde (varslingsssystem)’/’vårdkase’ och *vaartije* – ’varde (retningsmerke)’/’rösning’.

⁷¹ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland och Mattsson Magga (2007).

⁷² I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det ”nuvhlie- enden av et ikke helt oppbrent vedtre”. Jonar Thomasson har registrerat ’vargeld’ efter muntlig tradition i samband med kulturminnesregistreringar under 1980-talet. ’Vargeld’ är tjärtall som har blivit tänt eld på vintertid för att förhindra vargangrepp på renhjorden. Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. Muntlig uppgift, under 2011. Fjellheim, Jåma & Mjaatvedt, *Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger*, 168.

⁷³ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁷⁴ I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) är betydelsen av ’varde’ detsamma som ett varslingsystem och motsvarigheten i RAÄs lista blir ’vårdkase’. För att NIKUs ’varde’ inte ska förväxlas med ’varde’ i samma mening som RAÄs ’rösning’ så särskiljs de med de samiska orden *dållevaartije* (varde, varslingsssystem) och *vaartije* (varde, retningsssystem). NIKUs beskrivning av ’røys’ passar bättre tillsammans med RAÄs beskrivning av ’rösning’. NIKU (2011-01-18): ’Røys’ – ”Steinrøys av ubestemmelig karakter som ikke med sikkerhet kan avskrives som kulturminne. Det kan være naturdannelse, sammenkastet rydningsstein av uviss dato, grensemerke og, tilfeldig steinansamling etc.” RAÄ (2011-02-07): ’Rösning’ – ”En eller flera stenar uppresta eller upplagda stenar som kan ha fungerat som riktmärke eller liknande”. I NIKUs nomenklaturliste är ’vete’ en annan variant av ’varde’ i betydelsen av ett varslingsystem.

⁷⁵ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁷⁶ Jonar Thomasson beskriver *råafa* som en ”avlang oppbevaringsgamme uten *aernie* [ildsted (red. anm.)] og *riehpene* [røykhull (red. anm.)]”. Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. Se *råafoe(a)* och *råafoe-buvrie* för att se Bergsland & Mattsson Maggas (2007) beskrivningar.

⁷⁷ Ibid.